

**UCHWAŁA NR LIX/22/2023
RADY GMINY SADKI**

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w związku art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), Rada Gminy Sadki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2022, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2022

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Sadki i działa na podstawie: Zarządzenia nr 3/90 Naczelnika Gminy Sadki z dnia 2 maja 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach oraz statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Sadki Nr XXIX/76/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Niniejszy dokument stanowi roczne sprawozdanie, które zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

GOPS w Sadkach w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- Ustawy w z dnia 4 listopada 2014 r., o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- Ustawy z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- Ustawa z dnia 28 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym
- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- Uchwał Rady Gminy, zawartych umów i porozumień.

KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura organizacyjna GOPS i zatrudnienie na 31.12.2022 r.(15 osób – etatu):

Kierownik 1 osoba

Główna księgowa 1 osoba

Pomoc administracyjna 1 osoba

Dział pomocy społecznej;

- pracownicy socjalni 3 osoby;
- opiekunki środowiskowe 5 osób (2,875 etatu);

Wspieranie rodziny

- asystent rodziny 2 osoby (1 osoba – 0,5 etatu, 2 osoba – 0,25 etatu, łącznie - 0,75 etatu);
- wychowawca w świetlicy 1 osoba;

Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego i wychowawczego:

- inspektor 1 osoba

Na umowy zlecenia zatrudniamy: psychologa, informatyka oraz 8 opiekunek środowiskowych. Liczba opiekunek uzależniona jest od bieżących potrzeb w zakresie realizacji usług opiekuńczych.

BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w roku budżetowym 2022 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę: 16.163.436,54 zł, z czego:

- ze środków budżetu gminy: 1.237.283,72 zł
- ze środków budżetu państwa: 14.926.152,82 zł, w tym 58.605,40 zł (dotacja na pomoc dla obywateli Ukrainy), 14.867.547,42 zł (pozostałe dotacje)

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu za 2022 rok według rozdziałów

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
	Dział 851 Ochrona zdrowia	90.000,00	970,33
1.	Rozdział 85154	90.000,00	0,00

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
	Przeciwdziałanie alkoholizmowi		
2.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	0,00	970,33
	Dział 852 Pomoc społeczna	967.115,83	1.423.849,78
1.	Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	169.397,25	0,00
2.	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	220,00	0,00
3.	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0,00	14.176,77
4.	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc dla obywateli Ukrainy	43.595,90	72.250,84
5.	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	51.722,46	0,00
5.	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	0,00	176.762,83
6.	Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej	403.780,07	151.281,26
7.	Rozdział 85220 Specjalistyczne poradnictwo – Punkt Interwencji Kryzysowej	6.480,00	0,00
8.	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	274.237,81	111.890,00
9.	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	14.900,00	40.006,20
10.	Rozdział 85295 Pozostała działalność – schronienie, paczki świąteczne, dodatki osłonowe	2.782,34	857.481,88
	Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	5.462.307,69
1.	Rozdział 85395 Dodatki węglowe, dodatki dla gospodarstw domowych (inne źródła ciepła), zasiłki jednorazowe 300 zł dla obywateli Ukrainy	0,00	5.462.307,69
	Dział 855 Rodzina	180.167,89	8.039.025,02

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
1.	Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze (500+)	0,00	3.344.223,99
2.	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	0,00	4.616.244,44
3.	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	0,00	1.089,00
4.	Rozdział 85504 Wpieranie rodziny	40.169,07	0,00
5.	Rozdział 85508 Piecza zastępcza	139.998,82	0,00
6.	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0,00	77.467,59
	RAZEM	1.237.283,72	14.926.152,82

Źródło: opracowanie własne

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej
2. jej przedstawiciela ustawowego
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

W Gminie Sadki w 2022 roku liczba mieszkańców wynosiła 7141 osób (stan na dzień 31.12.2022 r. – źródło: USC).

Wsparciem systemu pomocy społecznej 2022 roku objęte były 202 rodziny, w tym 420 osób. Ośrodek pomocy wydał 578 decyzji dotyczących przyznania pomocy.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej było: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo.

W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2021-2022.

Tabela nr 2. Powody korzystania z pomocy GOPS

Lp	Powody korzystania z pomocy społecznej	Rok 2021		Rok 2022	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	48	117	36	67
2	Bezdomność	2	2	3	3
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	62	18	80
	w tym wielodzietność	8	45	11	61
4	Bezrobocie	50	136	60	144
5	Niepełnosprawność	56	104	63	105
6	Długotrwała lub ciężka choroba	59	100	60	94
7	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	57	20	69
	w tym rodziny niepełne	9	29	13	37
	w tym rodziny wielodzietne	1	5	4	17
8	Przemoc w rodzinie	2	4	2	5
9	Alkoholizm	12	16	7	7
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	3	3
11	Zdarzenie losowe	0	0	2	6
12	Sytuacja kryzysowa	1	1	31 (obywatele Ukrainy)	71 (obywatele Ukrainy)

Źródło: opracowanie własne

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej zmieniły się od 1 stycznia 2022 roku i wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

W 2022 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wydatków GOPS w 2022 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1	Zasiłki stałe (dotacja)	31	176.762,83 zł
2	Zasiłki okresowe (dotacja)	89 44 obywatele Ukrainy	56.386,84 zł 15.864,00 zł

3	Dożywianie ogółem • dotacja • własne Dożywianie	139 20 obywatele Ukrainy	51.365,00 zł 36.465,00 zł 14 900,00 zł 3.541,20 zł
4	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne)	67	39.595,90 zł
5	Schronienie (własne)	1	320,00 zł
6	Pobyt w domu pomocy społecznej	7	169.397,25 zł
7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	34	274.237,81 zł
8	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych (dotacja)	27	14.176,77 zł
9	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej	1	15.600,00 zł
10	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	11	111.890,00 zł

Źródło: opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości: w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719 zł, a w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W roku 2022 przyznano zasiłek stały 31 osobom, wypłacono świadczeń na kwotę 176 762,83 zł.

W roku 2022 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 27 świadczeniobiorców, opłacono składki na kwotę 14.176,77 zł

Tabela nr 4. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2021	2022
Kwota świadczeń w złotych	167.004,00 zł	176.762,83 zł
Liczba świadczeń	290	295

Źródło: opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, a w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W 2022 roku przyznano zasiłki okresowe dla 51 rodzin, wypłacono zasiłki okresowe na kwotę 56 386,84 zł. W/w zadania są zadaniami własnymi, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

W 2022 r. objęto pomocą w formie zasiłku okresowego 18 rodzin z Ukrainy. Wypłacono w/w zasiłki w łączne kwocie 15 864,00 zł.

Tabela nr 5. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2021	2022
Kwota świadczeń w złotych	50.542,31	56.386,84 zł
Liczba świadczeń	143	167

Źródło: Opracowanie własne

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2022 Ośrodek realizował rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. Z tej formy pomocy mogły skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekraczał odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1164 zł) lub rodziny (900 zł). Program realizowany był zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gmina Sadki, a Wojewodą Kujawsko-Pomorskim. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 51.365,00 zł, z tego dotacja stanowiła 36.465,00 zł, zaś środki własne gminy 14.900,00 zł. Na zakup posiłku wydatkowano 5.475,00 zł, z tej formy pomocy korzystała jedna osoba dorosła. Pomocą w formie

świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności zostało objętych 125 osób z 55 rodzin, na kwotę 45.890,00 zł.

Dodatkowo była realizowana pomoc dla obywateli Ukrainy w formie dożywiania. Na ten cel wydatkowano 3.541,20 zł.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W roku 2022 przyznano pomoc 87 rodzinom, wypłacono świadczeń na kwotę 39.595,90 zł

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowe i celowe specjalne	2021	2022
Kwota świadczeń	47.515,30	39.595,90 zł
Liczba świadczeń	120	87

Zródło: opracowanie własne

5. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokryto w 2022 roku koszty pobytu 1 naszego mieszkańca w schronisku. Wydano na ten cel 320,00 zł. Ośrodek w 2022 roku miał podpisaną umowę na świadczenie usług w formie tymczasowego pobytu z podmiotem udzielającym schronienia osobom bezdomnym - Kujawsko-Pomorskim Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu "Judym".

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy. Przepisy wskazują, że pobyt w domu

pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni, aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

W 2022 roku Gmina Sadki ponosiła wydatki związane z przebywaniem 7 osób w domach pomocy społecznej (jedna z tych osoba zmarła w 2022 r.). Koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach w 2022 r. wyniósł 169 397,25 zł. W grudniu wydano decyzję kierującą kolejną osobę do Domu Pomocy Społecznej, jednak pobyt w/w rozpoczął się na początku 2023 r.

Tabela nr 7. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Sadki w DPS w latach 2021-2022

Pobyt w domu pomocy społecznej	2021	2022
Ilość mieszkańców gminy przebywających w DPS	5	7
Wydatki za pobyt mieszkańców w DPS	127.414,85	169.397,25 zł

Zródło: opracowanie własne

7. Pomoc w formie usług opiekuńczych

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Pełna odpłatność w roku 2022 wynosiła od stycznia do lutego wynosiła to kwota 23,77 zł za godzinę, od marca do grudnia wynosiła 25,43 zł za godzinę usługi.

Tabela 8. Liczba rodzin o osób korzystających z pomocy usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze	2021	2022
Liczba rodzin	31	34
Liczba świadczeń w godzinach	9179	9587

Zródło: opracowanie własne

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku stałego. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

W roku 2022 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 27

świadczeniobiorców, opłacono składki na kwotę 14.176,77 zł

9. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej ustanawiany jest opiekun. Koszt jego wynagrodzenia ponosi budżet państwa, a w przypadku osoby częściowo ubezwłasnowolnionej sąd wyznacza kuratora i koszty wynagrodzenia ponosi gmina, w której mieszka opiekun. W roku 2022 ośrodek wypłacił za pełnienie funkcji kuratora czterech osób częściowo ubezwłasnowolnionych na kwotę 15.600,00 zł

10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Szczegółowe przepisy dotyczące m. in. rodzaju specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kwalifikacji osób świadczących takie usługi określone są w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. W roku 2022 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 11 rodzin, zrealizowano 1489 godzin usług na kwotę 111 890,00 zł. Rodzaje terapii, które świadczone w ramach tych usług to np. terapia pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna/neurologopedyczna, behawioralna, integracji sensorycznej, terapia ręki, rehabilitacja/fizjoterapia/terapia specjalna - ruchowa.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2022 roku z pomocy żywnościowej POPŻ skorzystało osób z rodzin. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego udzielana jest osobom znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej).

Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymywania tej pomocy w 2022 roku wynosiło 220 % kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej :

- dla osoby samotnej to 1.707,20 zł
- dla osoby pozostającej w rodzinie to 1.320,00 zł

Powody do udzielenia pomocy np. niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, długotrwała choroba.

GOPS Sadki odbierali żywność z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy. Pracownicy Ośrodka organizowali transport, zajmowali się rozładunkiem, wydawaniem artykułów oraz bardzo szczegółowym rozliczeniem. Pracownicy socjalni GOPS przygotowywali skierowania, które upoważniały do odbioru pomocy żywnościowej.

W roku 2022 wydano ponad 12,3288 ton żywności. Liczba wydanych paczek to 1509 szt., a łączna wartość wydanych artykułów spożywczych to kwota 68.011,27 zł

Placówka wsparcia dziennego

Od 1 stycznia 2017 roku w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach są placówki wsparcia dziennego – „Wesoły Zakątek”. Świetlice w Radziczu, Liszkówku mieszczą się w budynkach gminnych. Budynek, w którym znajduje się świetlica w Dębionku II należy do Eksploatacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej w Złotowie, z którą Gmina podpisała umowę użyczenia na okres 20 lat. Placówki wsparcia dziennego zajmują się pomocą rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych na rzecz dziecka. W zajęciach uczestniczą dzieci ze szkoły podstawowej oraz przedszkola pochodzące z różnych rodzin z gminy Sadki. Pobyt dziecka w takiej placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny, wyjątek stanowi sytuacja, kiedy sąd wydaje postanowienie o konieczności uczęszczania dziecka do placówki. Dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego w placówce otrzymują wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywają umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelują deficyty w nauce, uczą się poprzez zabawę. W placówce prowadzona jest pomoc w nauce dla dzieci tego potrzebujących np. poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowanie do klasówek czy udostępnianiu sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu. Odbywają się zajęcia profilaktyczne, wychowawcze na których w formie zabawy przekazuje się informacje o niebezpieczeństwach, jakie niesie ze sobą uzależnienie oraz promuje się zdrowy styl życia, kształtuje się nawyki higieny osobistej, kultury mówienia, zachowania się w odpowiedniej sytuacji. Zajęcia przeprowadzane w świetlicy mają charakter edukacyjny i kulturalny. Głównym ich celem jest zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego w sposób wartościowy, tworzenie lepszych warunków harmonijnego rozwoju psychicznego, fizycznego i społecznego, nauka aktywnego spędzania czasu wolnego bez używek, integracja grup społecznych. Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy uczą się odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb.

Placówka prowadzi następujące formy pracy:

- zajęcia wychowawcze, profilaktyczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania: warsztaty twórcze,
- zajęcia sportowo - rekreacyjno- krajoznawcze,
- pomoc pedagogiczną,
- oddziaływanie środowiskowe : działania integracyjne, imprezy środowiskowe.

Zajęcia w świetlicach prowadzi jeden wykwalifikowany wychowawca, który dzieli swój czas pomiędzy poszczególne miejsca. Zajęcia w świetlicy w Liszkówku zostały czasowo zawieszane na okres od 1.11.2022 r. do 30.04.2023 r. z uwagi na bardzo niską frekwencję dzieci. Dwoje dzieci z tej świetlicy, uczęszcza na zajęcia do świetlicy w Radziczu. Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych we wszystkich punktach jest zmienna, ale średnio uczęszcza do nich 30-34 dzieci w wieku od 5 do 13 roku życia.

Koszt działalności świetlicy w 2022 r. to 90.000,00 zł.

Ochrona zdrowia

Ochrona zdrowia, pozostała działalność przeznaczona jest na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych, niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji obejmuje:

- 1) przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- 2) stwierdzenie spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej
- 3) stwierdzenie braku okoliczności z art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. nie stwierdzono dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową.

Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni.

Wydając decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń zdrowotnych, wykonujemy zadania zlecone gminie, na których realizację otrzymaliśmy dotację celową z budżetu państwa, która została wydatkowana w wysokości 970,33 zł. Liczba wydanych decyzji – 8.

Pozostała działalność

W 2022 r. wypłacono również dodatki osłonowe w kwocie 841.765,45 zł. Ponadto udzielono wsparcia seniorom naszej gminy w formie paczek w okresie świątecznym.

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

W 2022 r. wypłacono dodatki węglowe, dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania innych źródeł ciepła. Wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 5.365.000,00 zł plus koszty obsługi.

Oprócz tego wypłacono 19.500,00 zł w ramach jednorazowych świadczeń pieniężnych 300 zł na osobę na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I WYCHOWAWCZE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Podstawowym świadczeniem jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie rodzicielskie. W roku sprawozdawczym wydano 303 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Od dnia 1 stycznia 2016 r. przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Według tego mechanizmu, przekroczenie kryterium dochodowego przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale rodzina ta może otrzymać świadczenia, o które się ubiega odpowiednio pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego (tj. odpowiednio 674 zł lub 764 zł) pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

W roku 2022 łącznie w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach

rodzinych wypłacono łącznie kwotę 4.616.244,44 zł.

Tabela 9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2022 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1	Zasiłek rodzinny	4.915	556.607,30
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	18	18.000,00
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	72	27.860,00
4	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	267	47.372,10
5	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	469	44.024,27
6	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	509	27.530,36
7	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1074	97.555,92
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	35	2.077,72
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	743	48.868,34
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	50	50.000,00
11	Świadczenie rodzicielskie	281	259.129,00
12	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	1	4.000,00
Świadczenia opiekuńcze			
13	Zasiłek pielęgnacyjny	2467	532.478,00
14	Świadczenie pielęgnacyjne	1065	2.220.470,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
15	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do ZUS	647	375.113,91
16	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do KRUS	48	5.100,00
17	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	422	77.467,58

Źródło: opracowanie własne

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 poz. 1860) określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa w/w ustawie (dot. ciężkich i nieodwracalnych upośledzeń albo nieuleczalnych chorób zagrażających życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w 2022 roku wypłacił 1 jednorazowe świadczenia w łącznej kwocie 4.000,00 zł.

2. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe (np. kryterium dochodowe). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł na osobę w rodzinie. Od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

W 2022 roku wypłacono 438 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 186.283,79 zł

Należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego są dzielone: 40% stanowi dochód własny gminy, a 60 % stanowi dochód budżetu państwa.

W ewidencji naszej jest 55 dłużników alimentacyjnych, w tym 29 zamieszkuje na terenie naszej gminy.

Kwota zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu

alimentacyjnego w 2022 roku wyniosła 33.283,18 zł, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa - 19.969,86 zł
- przekazane na dochody własne gminy – 13.313,32 zł

Prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 31 zawiadomień do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa,
- przekazaliśmy informację do Biura Informacji Gospodarczej o stanie zadłużenia dłużników w przypadku 38 dłużników,
- przeprowadzono 9 wywiadów alimentacyjnych i tyle samo odebrano oświadczeń majątkowych,
- wydano 1 decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

3. Świadczenie wychowawcze

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła świadczenie 500,00 zł miesięcznie, które od lipca 2019 roku przysługuje na dzieci do ukończenia przez nie 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze otrzymywać mogą rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach wypłatami świadczeń wychowawczych zajmował się tylko do końca maja 2022 r. Obecnie postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego prowadzone jest przez ZUS w formie elektronicznej.

W roku 2022 roku wypłacono 6.691 świadczeń wychowawczych na kwotę 3.333.238,69 zł.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny uprawnia rodziny wielodzietne co najmniej z trójką dzieci do ulg i zniżek. Lista wszystkich zniżek dostępna jest na stronie: www.rodzina.gov.pl.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest bezterminowo, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód.

Zostało złożonych 90 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Liczba wydanych kart – 193, w tym :

- dla rodziców którzy posiadali na utrzymaniu troje i więcej dzieci - 121 szt.,
- dla rodziców którzy posiadają na utrzymaniu troje i więcej dzieci – 26 szt.,
- dla dzieci – 46 szt.

Na obsługę GOPS otrzymał dotację w kwocie 1089,00 zł.

WSPIERANIE RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie i zapobieganie trafianiu ich do pieczy zastępczej.

Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponośi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach

zastępczych. W roku 2022 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu 18 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 139.998,82 zł

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przezwyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Ośrodek pomocy w Sadkach zatrudnia 2 asystentów, w niepełnym wymiarze pracy, 1/2 etatu i 1/4 etatu. W roku 2022 wsparciem asystenta rodziny objęto 12 rodzin, w tym zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny. Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły 40.169,07 zł.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na ośrodki pomocy społecznej obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej dla Zespołów Interdyscyplinarnych. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, składa się z 9 członków, którzy reprezentują:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (2 osoby),
- Szkołę Podstawową w Sadkach,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Samostrzelu,
- Posterunek Policji w Sadkach,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” Sp.z o.o. – Przychodnia w Sadkach
- Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi Anieliny i Łódzia „Żakus” w Anielinach,

W 2022 r. było prowadzone 16 procedur „Niebieska Karta”. Zespół Interdyscyplinarny miał 4 posiedzenia, odbyło się 19 spotkań grup roboczych.

Grupy Robocze powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania.

W 2022 roku na wykonano wydatki na kwotę 220,00 zł.

WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Głównym celem i zadaniem naszego ośrodka jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów oraz możliwości. Wiadomo jednak, że wsparcie nie może opierać się wyłącznie na pomocy finansowej. Niezwykle ważne jest zaktywizowanie osób korzystających z pomocy do samodzielności i działań, które będą skutkować trwałym wyjściem z systemu pomocy społecznej. Działania pomocy społecznej muszą być wszechstronne i wielokierunkowe, odpowiadające aktualnym potrzebom zmieniającego się społeczeństwa.

Sytuacja pandemii wywołała bardzo duży kryzys społeczny, a także stała się wyzwaniem dla systemu polityki społecznej, gdyż pogłębił się problem m.in. bezrobocia i ubóstwa. Ze skutkami epidemii zmagamy się również obecnie, a konsekwencje społeczne będą widoczne jeszcze bardzo długo. Pandemia odcisnęła znaczące piętno na funkcjonowaniu rodzin. Zaburzone relacje, problemy emocjonalne rodziców i dzieci to skutki, które będą wymagały nierzadko specjalistycznego wsparcia,

a także wzmożonej pracy socjalnej.

W lutym 2022 roku w wyniku wybuchu konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy, zostaliśmy postawieni przed kolejnym wyzwaniem, związanym z pomocą uchodźcom z terenu tego państwa. Mieszkańcy naszej gminy bardzo aktywnie zaangażowali się w pomoc obywatelom zaatakowanego kraju. Uchodźcy znaleźli tutaj schronienie, niektórzy przebywają u nas do chwili obecnej oraz korzystają z pomocy m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach. Pracownicy Ośrodka w trakcie napływu uchodźców zajmowali się działaniami związanymi m.in. ze zbieraniem informacji o wolnych miejscach, w których można zakwaterować potrzebujących, a także pomagali w rozdysponowaniu licznych darów od mieszkańców gminy. Uchodźców objęto pomocą w formie żywności, posiłku oraz świadczeń pieniężnych (świadczenia rodzinne, zasiłki okresowe, jednorazowe świadczenia pieniężne 300 zł).

Rok 2023 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

Niewątpliwie nadal należy:

- kontynuować realizację wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadające godności człowieka,
- kontynuować i rozwijać partnerską interdyscyplinarną współpracę między instytucjami w celu rozwiązywania bardzo złożonych problemów mieszkańców naszej gminy,
- rozwijać współpracę o charakterze ponadlokalnym, szukać skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;
- utrzymać na tym samym poziomie standardy związane z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb elastyczne reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka

Każde realizowane zadanie generuje koszty, na które nie zawsze Gmina otrzymuje dotacje z budżetu Państwa. W związku z powyższym należy uwzględnić następujące potrzeby:

- Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z pobytem mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej - od dłuższego czasu, niezmiennie zadanie to jest bardzo dużym wyzwaniem finansowym dla gminy. Społeczeństwo się starzeje i przybywa osób, które w codziennym życiu potrzebują wsparcia innych osób. Pomoc społeczna stara się zapewnić odpowiednią opiekę dla seniorów, np. w formie usług opiekuńczych w miejscu ich zamieszkania, by móc jak najdłużej zatrzymać ich w miejscu zamieszkania, gdzie zwykle czują się najlepiej, jednak zdarzają się sytuacje, kiedy jedynym wyjściem, żeby zapewnić
- Zabezpieczenie środków na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci z gminy w pieczy zastępczej - koszty te wzrastają z każdym rokiem. Należy więc wspierać rodziny biologiczne we właściwym sprawowaniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, by zapobiegać zabezpieczaniu dzieci w zastępczych formach opieki. Należy oferować formy wsparcia, umożliwiające podnoszenie poziomu kompetencji rodzicielskich, np. wsparcie asystenta rodziny, Zauważamy, że coraz więcej rodzin w rozwiązywaniu problemów, potrzebuje pomocy specjalistycznej, np. psychologa, terapeuty. Oferowane wsparcie jest nadal niewystarczające i nie zaspokaja w pełni potrzeb naszej społeczności.

- Zwiększenie środków finansowych na zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do pomocy specjalistycznej, np. psycholog, terapeuta, gdyż oferowana pomoc nie nadal nie zaspokaja w pełni zgłaszanego zapotrzebowania.
- Zabezpieczenie środków finansowych na odpowiednie do kwalifikacji i kompetencji wynagrodzenia oraz podwyżki dla pracowników - do realizacji wszystkich zadań potrzebna jest wykwalifikowana kadra, która zapewni właściwe i adekwatne wypełnianie wszystkich wyznaczonych obowiązków. Należy pamiętać, że charakter pracy jest bardzo trudny, odpowiedzialność oraz wymagania są bardzo wysokie, więc powinno to być odpowiednio docenione. Konieczne też jest stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia, gdyż tego wymagają częste zmiany przepisów prawnych dot. świadczonej pomocy, a także przydzielane nowe zadania.

Nadal istnieją liczne trudności w pomocy społecznej, m.in.:

- realizacja przez pracowników ośrodka nowych, dodatkowych zadań pracowników nie wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz częste zmiany przepisów, które wymuszają konieczność szkolenia się w zakresie wykonywanych obowiązków, co pochłania czas, który mógłby zostać spożytkowany np. na pracę socjalną w środowisku,
- nadmierna biurokratyzacja wszystkich czynności związanych z dokumentowaniem pracy pracowników socjalnych, w tym pracy socjalnej,
- roszczeniowa lub bierna postawa klientów, którzy wymagają udzielenia pomocy, jednak nie zawsze są aktywni, by zmienić swoją sytuację i nie wykorzystują swoich uprawnień, zasobów oraz możliwości, by wyjść z sytuacji problemowych oraz niechętnie korzystają ze wskazówek, podpowiedzi pracowników ośrodka pomocy społecznej,
- złożoność problemów społecznych, coraz częstsze zjawisko wielopropblemowości występujące w poszczególnych rodzinach, które wymaga zaangażowania wielu instytucji w pomoc w rodzinach, a także szukania nowych rozwiązań tych trudności,

Należy podkreślić, że pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować skutecznie oraz wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia t.j. samorządu terytorialnego oraz najbliższych instytucji, organizacji, placówek, dlatego też kierujemy podziękowania za dotychczasową współpracę do wszystkich, którzy włączyli się aktywnie we wspólne pomaganie i wdrażanie polityki społecznej w gminie Sadki.

Sporządziła:

Katarzyna Nowak

Kierownik GOPS w Sadkach

UZASADNIENIE

Na podstawie art.110 ust. 9 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala